

SINIF ÖĞRETMENİ ADAYLARININ ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ ALGISI: METAFORİK BİR ARAŞTIRMA

Fatih YILMAZ*, Ferat YILMAZ**, Selin GÖÇEN***

ÖZ

Bu araştırmanın temel amacı, sınıf öğretmeni adaylarının araştırma görevlisi kavramına ilişkin algılarının, metafor aracılığıyla belirlenmesidir. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim olarak desenlenmiştir. Araştırmanın katılımcılarını, Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalında öğrenim gören 142 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Bu çalışmadan elde edilen verilerin analizinde içerik analizi tekniğinden yararlanılmıştır. Araştırma sonucunda öğretmen adayları araştırma görevlisini 61 farklı metaforla özdeşleştirmiştir. Oluşturulan 61 metafor, 6 kategori altında toplanmıştır. Sınıf öğretmeni adaylarının, araştırma görevlisi kavramını genel anlamda olumlu metaforlarla özdeşleştirdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Bu çalışmada en çok kullanılan metaforlar öğrenci, öğretmen, artist, hamal, işçi ve araştırmacıdır.

Anahtar Kelimeler: Algı, Araştırma Görevlisi, Metafor, Sınıf Öğretmen Adayı

PROSPECTIVE ELEMENTARY TEACHERS' PERCEPTION OF THE RESEARCH ASSISTANT: A METAPHORIC STUDY

ABSTRACT

The aim of this research is to determine the prospective elementary teachers' perceptions about the concept of 'research assistants' through metaphors. This research was designed as phenomenological study which is a kind of qualitative research. The participants of this research are 142 prospective elementary teachers who study at Dicle University Ziya Gökalp Education Faculty Department of Elementary School Teaching. To analyze the data obtained from this study, content analyzing technique was used. The results of this study reveal that prospective elementary teachers used 61 different metaphors about the concept of research assistants. These 61 metaphors were collected under six categories. It was concluded that prospective elementary teachers, generally, consubstantiate the concept of research assistant with positive metaphors. The most used metaphors in this research are the student, teacher, artist, porter, laborer and researcher.

Key Words: Perception, Research Assistant, Metaphor, Prospective Teacher

* Yrd. Doç. Dr., Dicle Üniversitesi, Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi, Diyarbakır, fatih.yilmaz@dicle.edu.tr

** Arş. Gör., Dicle Üniversitesi, Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi, Diyarbakır, yilmazferat@hotmail.com

*** Arş. Gör., Dicle Üniversitesi, Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi, Diyarbakır, selin.gocen@dicle.edu.tr

1. GİRİŞ

İçinde yaşadığımız bilgi toplumunun en önemli sermayesi entelektüel sermayedir (Çukurçayır ve Çelebi, 2009). Bir toplumun bilgi toplumu ölçütlerini karşılaması için entelektüel sermayeyi, başka bir ifadeyle bilgiyi üretebilmesi, öğretebilmesi ve sunup yayabilmesi gerekmektedir. Bunların gerçekleşmesi için üniversitelere ihtiyaç duyulmaktadır. Çünkü tüm bu eylemler kamu yararı için yüksek düzeyde eğitim-öğretim faaliyetlerinde bulunan, bilimsel ve teknolojik araştırmalar yapan ve araştırma sonuçlarıyla elde edilen bilgiyi mevcut kuşaklara yayan, yeni kuşaklara aktaran böylece bilginin yayılımını sağlayan özerk bir öğretim ve araştırma kurumu olan üniversitelerin varoluşsal nedenleridir (Günay, 2004; Ortaş, 2004; Yıldız, 2003). Üniversiteler, varoluşsal nedenlerini bir hizmet niteliğinde karşılayabilmek için çeşitli unvan ve kadro dereceleriyle çalıştırılan idari ve akademik personelleri istihdam etmektedir. Bu personellerden biri araştırma görevlileridir. Araştırma görevlileri, 2547 numaralı Yükseköğretim Kanununun 33. maddesine göre, yükseköğretim kurumlarında yapılan araştırma, inceleme faaliyetleri ile deneylere yardımcı olan ve yetkili organlarca verilen ilgili diğer görevleri yapan öğretim yardımcılarıdır.

Yapılan çalışmalar incelendiğinde, araştırma görevlilerinin geleceğe ilişkin kaygılar taşıdığı, önemli oranda maddi ve manevi açıdan tatmin olmadığı ve beklentilerinin karşılanmadığı görülmektedir (Acar, Nemetli, Gürhan ve Liman, 2005). Bunun yanı sıra araştırma görevlileri, akademik personel içerisinde öğretim elemanı olmaktan en az memnun olan, fırsat bulduğunda çalıştığı üniversiteden en çok ayrılmak isteyen ve iş doyumunu en düşük olan kesimi oluşturmaktadır (Arı, 2007; Dağdeviren, Musaoğlu, Kurt Ömürlü ve Öztora, 2011). Yapılan başka bir çalışma, araştırma görevlilerinin iş doyumlarının yüksek düzeyde olduğunu gösterse de iş güvenliği, akademik çevre ve danışman memnuniyeti konularında daha düşük düzeyde olduklarını ortaya koymaktadır (Şirin, 2009). Araştırma görevlilerinin yaşam kaliteleri incelendiğindeyse, bedensel, sosyal ve çevre boyutlarında yaşam kalitelerinin düşük olduğu gözlenmektedir (Avcı ve Pala, 2004). Araştırma görevlilerinin %42,9'u yeterince vakit bulamadıklarından sosyal etkinliklere katılamamaktadır (Çolakoğlu, 2005). Daha çok akademik olmayan iş yükleriyle uğraşmakta ve lisansüstü eğitim sonrası kadro alma kaygısı yaşamaktadır (Tuzgül ve Cenkseven, 2007). Ağırlıklı olarak, daha üst kıdemli akademik personelden olmak üzere yüksek oranda duygusal/sözel şiddete maruz kalmaktadır (İlhan, Özkan, Kurtcebe ve Aksakal, 2009). Eğitim amacıyla farklı üniversitelere giden araştırma görevlileri, buralarda uyum problemi, maddi sıkıntılar, ayrımcılık, kongrelerde maddi destek alamama, ailevi sıkıntılar ve kadro alamama gibi problemler yaşamaktadır (Kahraman, 2010). Bilim insanı yetiştirme ve öğretim üyesi yetiştirme programlarıyla istihdam edilmiş olan araştırma görevlilerine belirli sürelerde zorunlu hizmet yükümlülüğü getirilmektedir (Karakütük ve Özdemir, 2011). Yükseköğretim kanununun 50/d maddesine göre araştırma görevlisi olarak çalışanlar Yükseköğretim Kurulunun sağladığı yurtdışı doktora araştırma burslarından faydalanamamaktadır. Tüm bu sonuçlardan da beklendiği gibi araştırma görevlileri, duygusal tükenme, duyarsızlaşma ve kişisel başarı boyutlarında daha üst kıdem ve unvana sahip akademik personelden daha fazla tükenmektedir (İraz ve Ganiyusufoğlu, 2011). Araştırma görevlilerinin iş niteliği bakımından beklentilerinin karşılanma düzeyleri, okutmanlarınkine göre daha düşük düzeyde seyretmektedir (Dolaşır ve Dolaşır, 2006). Ayrıca araştırma görevlilerinin kişisel beceriler, kişilerarası beceriler, uyum ve stresle basa çıkma düzeyleri diğer akademik personele göre anlamlı derecede daha düşük; saldırgan mizah puanları daha yüksek çıkmaktadır (Tümekaya, Hamarta, Deniz,

Çelik ve Aybek, 2012).

Araştırma görevlilerinin kendi görüşlerinden yola çıkılarak yapılan araştırma sonuçlarından da görüldüğü gibi araştırma görevlileri gerek çalışma koşulları, gerekse sosyal, ekonomik ve psikolojik özellikleri gereği çok iyi bir konuma sahip değillerdir. Ancak araştırma görevlisi konumunun daha net çizilebilmesi için daha fazla araştırmaya ihtiyaç duyulmaktadır. Bu doğrultuda araştırma görevlilerinin, yapılan danışmanlıklar ve yardımcı olarak girilen dersler dolayısıyla sıklıkla iletişim içerisinde oldukları üniversite öğrencilerinin “araştırma görevlisi” kavramına ilişkin algılarının belirlenmesi önemli görülmektedir. Bu amaçla kullanılacak araçlardan biri metafordur.

Geçmişle geleceği ve teoriyle pratiği birbirine bağlayan bir araç olan metafor (Levine, 2005), benzeşik olmayan iki nesne, olgu ya da kavram arasında benzerlik kurmak, farklılıkları ortaya çıkarmak ve birine ait deneyim ve zihinsel şemaları diğerine aktarma yoluyla ilişki kurmak için oluşturulan mecazi bir yapıdır (Palmquist, 2001; Saban, 2008). Metaforlar, bir alana ait karmaşık yapıları anlatmak, bu yapıları idrak etmeyi kolaylaştıracak bilgileri, bu yapıları yansıtmak için kullanılan araçlardır (Guerrero ve Villamil, 2002). Öncelikle dilsel bir olgu olan metafor (Kövecses, 2002), aynı zamanda düşünce ve eylemlerimizde de yaygın bir biçimde kullanılmaktadır (Lakoff ve Johnson, 1980). Ancak kullandığımız metaforlar, düşünce ve eylemlerimizin aynısı değil; bunların gizemli, soyut, yeni ve kurumsal birer sembolüdür (Yob, 2003).

İnsanların yeni bilişsel yapıları oluşturmasını kolaylaştıran metaforlarda (Carroll ve Thomas, 1992) temel olarak iki öge bulunmaktadır (Forceville, 2002). Bu öğelerden kaynak kavram tanınan kavram iken; hedef kavram tanınmayan ya da daha az tanınan kavramdır (Gibbs, Bogdanovich, Sykes ve Barr, 1997). Metaforlar bu iki öge arasındaki ilişkilere göre üç farklı model halinde incelenebilir. Bu modellerden biri olan yalın eşleştirme modellerinde kaynak ve hedef kavram arasındaki benzerliklere bakılır (*Erkekler kurt gibidir*). Soyutlama modellerinde ise kaynak kavramın özellikleri, hedef kavrama yansıtılır (*Benim doktorum kasap gibidir*). Birleşik model ise bu iki sürecin ikisini de kapsamaktadır. Bu modelde öncelikle, iki öge arasındaki benzerlikler kurulur daha sonra ise kaynak kavramın özellikleri, hedef kavrama yansıtılır. Yani hem kavramlar arasındaki benzerlikler hem de ilişkiler kurulur (*Ağaç gövdeleri pipet gibidir*) (Gentner ve Wolff, 1997). Başka bir sınıflamaya göre ise metaforları, özellik-eşleştirmeli metafor modeli ve kategorize edici metafor modeli olmak üzere iki şekilde inceleyebiliriz. Özellik eşleştirmeli metafor modeline göre, metafor ifadeleri ile hedef kavramla kaynak kavram arasında bir benzerlik kurulur ya da kaynak kavrama ait bilindik/yeni olmayan özellikler hedef kavramın bilinmeyen/yeni boyutlarına yansıtılır. Kategorize edici modelde ise anlamsal açıdan birbirinden uzak iki kavram arasında taksonomik ilişkiler kurulur. Örneğin “Çocuklar kar tanesi gibidir” denilince burada çocukların eşsiz olduğunu vurgulamaktayız. Dolayısıyla eşsiz olduğunu düşündüğümüz tüm kavramları *kar tanesi* metaforu altında kategorize edebiliriz (Bowdle ve Gentner, 2005). Daha ayrıntılı bir sınıflama ise metaforları dört kategori halinde incelemektedir. Bu kategorilerden ilki, benzer niteliklerin eşleştirildiği niteliksel (attributional) metaforlardır (*Futbol topu yumurta gibidir*). İkincisi ilişki (relational) metaforlardır. Burada da iki kavram arasındaki ilişki yapıları eşleştirilir. (*Ağaç kabuğu cilt gibidir*). Üçüncü bir metafor kategorisi ikili (double) metafordur. Bu kategoride iki kavram arasında hem niteliksel hem de ilişki bağ kurulur (*Uçurtma kuş gibidir*). Bunlar dışında birebir eşleştirmelerin yapılamadığı karmaşık metaforlar da bulunmaktadır (Gentner, 1988).

Metaforlar hangi modelde olursa olsun, çeşitli kavramlara ilişkin algıları, tecrübeleri, tutumları ve yanlış öğrenmeleri ortaya koyabilir (Gillis ve Johnson, 2002; Oğuz, 2009). Bu nedenle, öğretmen adaylarının araştırma görevlisine ilişkin algılarının neler olduğunun belirlenmesinde, metafor kullanımının, etkili olabileceği düşünülmüştür. Bu bağlamda, çalışmada, metaforlar aracılığıyla sınıf öğretmeni adaylarının araştırma görevlisi kavramına ilişkin algılarının ve bu algılarına ilişkin nedenlerin belirlenmesi amaçlanmıştır.

2. YÖNTEM

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim deseni kullanılmıştır. Olgubilim deseni, farkında olduğumuz, ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız olgulara odaklanmaktadır. Olgubilim çalışmalarında, genellikle bir olguya ilişkin bireysel algıların ortaya çıkarılması ve yorumlanması amaçlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Bu doğrultuda, bu çalışmada öğretmen adaylarının araştırma görevlisi kavramına ilişkin algıları ortaya çıkarılarak yorumlanmıştır.

2.1. Katılımcılar

Araştırmanın katılımcılarını Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalında öğrenim gören 142 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Katılımcıların seçiminde, amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu araştırmadaki temel ölçüt, adayların tümünün son sınıfta öğrenim görüyor olmasıdır. Bunun temel nedeni araştırma görevlisi kavramına ilişkin olarak diğer sınıf düzeylerine göre daha fazla bilgi ve tutuma sahip olduklarının düşünülmesidir. Katılımcıların özellikleri Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1: Katılımcı özellikleri

Katılımcı Özelliği	f
Cinsiyet	
Kadın	63
Erkek	79
Araştırma görevlisi	
Olmak isterim	41
Olmak isteyip istemediğimden emin değilim	46
Olmak istemem	55
	N 142

Tablo 1’de de görüldüğü gibi katılımcıların 63’ünü kadın, 79’unu ise erkek öğretmen adayları oluşturmaktadır. Ayrıca öğretmen adaylarının 41’i araştırma görevlisi olmak istediğini, 46’sı araştırma görevlisi olmak isteyip istemediğinden emin olmadığını, 55’i ise araştırma görevlisi olmak istemediğini belirtmiştir.

2.2. Verilerin Toplanması

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının “araştırma görevlisi” kavramına ilişkin sahip

oldukları metaforları ortaya çıkarmak için öğretmen adaylarına “Araştırma görevlisi..... gibidir. Çünkü.....” ifadesinin yazılı olduğu formlar verilmiştir. Öğretmen adaylarından, tek bir metafor üzerinde yoğunlaşmaları ve bu ifade yardımı ile düşüncelerini açıklamaları istenmiştir. Öğretmen adaylarına “araştırma görevlisi” kavramına ilişkin kendi metaforlarını yazmaları için bir süre verilmiş ve sürenin sonunda doldurulan formlar toplanmıştır.

2.3.Verilerin Analizi ve Yorumlanması

Bu çalışmadan elde edilen verilerin analizinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Öğretmen adaylarının ortaya koyduğu metaforların analiz edilmesi ve yorumlanmasında takip edilen aşamalar aşağıda açıklanmıştır.

İsimlendirme aşaması: Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının oluşturduğu metaforların, alfabetik olarak sıralandığı bir liste oluşturuldu. Her öğretmen adayının dokümanında oluşturduğu metaforlar kodlandı.

Kodlama ve Tema Oluşturma Aşaması: Bu aşamada öğretmen adayları tarafından oluşturulan metaforlar; konusu, kaynağı ve aralarındaki ilişki bakımından analiz edildi. Bu kapsamda, 160 form incelendi. 18 form, uygun metaforlar oluşturulmadığı ya da metaforlara ilişkin yeterince açıklama yapılmadığı için araştırma dışında tutuldu. Araştırma kapsamında ele alınan 142 formun, 61 farklı metafor içerdiği tespit edildi.

Kategori geliştirme aşaması: Öğretmen adayları tarafından oluşturulan her metafor, “araştırma görevlisi” kavramına ilişkin sahip olduğu bakış açısına göre belli bir tema ile ilişkilendirilerek toplam 6 farklı kavramsal kategori altında incelendi.

Geçerlilik ve güvenilirlik sağlama aşaması: Bu araştırmanın geçerlilik ve güvenilirliğini sağlamak amacıyla Miles ve Huberman’ın (1996:64) formülü (Güvenirlik = görüş birliği / görüş birliği + görüş ayrılığı) kullanılmıştır. Araştırmanın güvenilirlik hesaplaması sonucu %96’dır. Miles ve Huberman’a göre, nitel araştırmaların kodlama ve tema oluşturma aşamalarında, araştırmacılar arasında en az %70 oranında görüş birliği sağlanıyorsa, çalışmada yapılan kodlama ve tema oluşturma işlemleri güvenilirlerdir. Bu durumda, bu çalışmada iki ayrı araştırmacı tarafından yapılmış kodlama ve tema oluşturma işleminin güvenilir olduğu söylenebilir.

3. BULGULAR ve YORUMLAR

Araştırmada elde edilen bulgular, amaçlarda belirlenen sıra temel alınarak verilmiştir.

3.1. Öğretmen Adaylarının “Araştırma Görevlisi” Kavramına İlişkin Oluşturdukları Metaforlar

Öğretmen adaylarının “araştırma görevlisi” kavramına ilişkin geliştirdikleri metaforların frekans değerleri Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2: Öğretmen adaylarının “araştırma görevlisi” kavramına ilişkin oluşturdukları metaforlar

Metafor	f	Metafor	f	Metafor	f
Öğrenci	11	Amele	1	Kapalı kutu	1
Artist	9	Ara eleman	1	Kapıcı	1
Hamal	9	Arabulucu	1	Kaya	1
İşçi	9	Arama motoru	1	Kedi	1
Öğretmen	9	Arkadaş	1	Kukla	1
Araştırmacı	8	Attan düşen	1	Kütüphane	1
Karınca	7	Balık	1	Mum	1
Köle	6	Bebek	1	Nisan yağmuru	1
Arı	5	Boş kitap	1	Profesör	1
Bilim insanı	5	Bukalemun	1	Sahte altın	1
Hizmetli	3	Buzdolabı	1	Sıradan biri	1
Makine	3	Çaylak oyuncu	1	Sporcu	1
Rehber	3	Danışman	1	Süpürge	1
Robot	3	Demokrat	1	Tohum	1
Çırak	2	Diktatör	1	Üretici	1
Dost	2	Fidan	1	Yardımcı	1
Esir	2	Filozof	1	Yarış atı	1
Kurban	2	Gemi	1	Yaş bir ağaç	1
Umut	2	Iraksak düşünme	1	Yıldız	1
Ağaç	1	İnek	1	Zenci	1
Akademik yaşam	1				
				Toplam	142

Tablo 2’de görüldüğü gibi öğretmen adayları “araştırma görevlisi” kavramına ilişkin olarak toplam 61 farklı metafor ifade etmişlerdir. Öğretmen adayları tarafından en çok tekrarlanan metaforlar, “öğrenci”, “öğretmen”, “işçi”, “araştırmacı” ve “hamal” metaforlarıdır.

3.2. Öğretmen Adaylarının “Araştırma Görevlisi” Kavramına İlişkin Oluşturdukları Metaforların Kategorik Analizi

Öğretmen adaylarının “araştırma görevlisi” kavramına ilişkin oluşturdukları metaforlar, metaforların özelliklerine ve adayların yaptıkları açıklamalara göre altı kategori altında toplanmıştır. Elde edilen kategoriler Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3: Öğretmen adaylarının “araştırma görevlisi” kavramına ilişkin oluşturdukları kategoriler

Kategori	f
Beyaz yakalı köle olan araştırma görevlisi	43
Bilim insanı ve araştırmacı araştırma görevlisi	42
Rehber- yol gösterici araştırma görevlisi	22
Öğrenen-gelişen araştırma görevlisi	18
Kendini beğenen-egosu yüksek araştırma görevlisi	12
Konumunu hak etmeyen araştırma görevlisi	5
Toplam	142

Tablo 3’e göre öğretmen adaylarının oluşturdukları metaforlar, en çok “beyaz yakalı köle olan araştırma görevlisi” kategorisi altında incelenmiştir. Bu kategoriyi sırasıyla, bilim insanı ve araştırmacı (42), rehber-yol gösterici (22), öğrenen-gelişen (18) kendini beğenen-egosu yüksek (12) ve konumunu hak etmeyen (5) araştırma görevlisi kategorileri takip etmektedir. Öğretmen adaylarının, “araştırma görevlisi” kavramının bilim insanı ve araştırmacı özelliklerine vurgu yapmaları, kavramın doğru anlaşıldığını göstermektedir. Beyaz yakalı köle kategorisinin ise hep tartışılabilen araştırma görevliliği görev tanımının belirsizliğine vurgu yapması bakımından anlamlı olduğu söylenebilir.

3.3.Öğretmen Adaylarının “Beyaz Yakalı Köle” Kategorisinde Oluşturdukları Araştırma Görevlisi Metaforları.

Öğretmen adaylarının beyaz yakalı köle kategorisine ilişkin oluşturdukları araştırma görevlisi metaforları Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4: Öğretmen adaylarının “beyaz yakalı köle” kategorisi altında oluşturdukları araştırma görevlisi metaforları

Metafor	f	Metafor	f	Metafor	f
Hamal	9	Amele	1	Makine	1
İşçi	8	Arabulucu	1	Maşa	1
Köle	5	Ara eleman	1	Süpürge	1
Hizmetli	3	Attan düşen	1	Kukla	1
Esir	2	Kapıcı	1	Zenci	1
Robot	2	Kaya	1		
Yardımcı	2	Kurban	1		
Toplam					43

Tablo 4’e göre öğretmen adayları, “beyaz yakalı köle” kategorisi altında, en çok hamal (9) ve işçi (8) metaforlarını araştırma görevlisi kavramıyla özdeşleştirmişlerdir. Bu metaforları köle (5), hizmetli (3), esir (2), robot (2) ve yardımcı (2) metaforları izlemektedir. Beyaz yakalı köle kategorisine ilişkin öğretmen adaylarının görüşleri şöyledir:

“Hayatı günün 24 saati hep çalışmayla geçiyor. Gözünü kapattığında çalışan, açtığı anda hep çalışandır. Öğrenciler gibi hep çalışırlar.” (İşçi metaforu)
“Eğitim görmek istedikleri üniversitede eğitimden çok üstlerinin el-ayak işlerini yapmak zorunda kalmaktadırlar. Onun bunun işiyle uğraşır durur garibim. Kendini geliştirecek ne fırsat ne zaman verir.” (Hamal metaforu)
“Onların istekleri, arzuları göze alınmadan, onlara çok yük yüklenmiştir. Sürekli emir altındadırlar. Başlarına çok görevler verilmiştir.” (Köle metaforu)
“Fakülteadaki bütün hocaların asılları oldukları için sürekli bütün işleri onlara yıkıyorlar. Zavallılar öğrenci mi, öğretmen mi hizmetçi mi belli değil. Galiba onlarda ne olduklarını bilmiyorlar. Onlar gibi olmak istemezdim.” (Hizmetli metaforu)

Öğretmen adaylarının araştırma görevlisini hamal, işçi, köle, hizmetli ve robot gibi metaforlarla açıklamaları araştırma görevlilerinin aşırı iş yükü ve görev tanımlarının eksik olması ile açıklanabilir. Öğretmen adaylarının araştırma görevlisi kavramını, bu tür metaforlarla özdeşleştirmelerinin, çevrelerinde gördükleri araştırma görevlilerine ilişkin izlenimlerinden kaynaklandığı söylenebilir.

3.4. Öğretmen Adaylarının “Bilim İnsanı ve Araştırmacı” Kategorisinde Oluşturdukları Araştırma Görevlisi Metaforları.

Öğretmen adaylarının “bilim insanı ve araştırmacı” kategorisinde oluşturdukları araştırma görevlisi metaforları Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5: Öğretmen adaylarının “bilim insanı ve araştırmacı” kategorisi altında oluşturdukları araştırma görevlisi metaforları

Metafor	f	Metafor	f	Metafor	f
Araştırmacı	7	Filozof	1	Mum	1
Karınca	6	Gemi	1	Profesör	1
Arı	5	İraksak düşünme	1	Sporcu	1
Bilim insanı	4	İşçi	1	Tohum	1
Umut	2	İnek	1	Üretici	1
Akademik hayat	1	Kedi	1	Yarış atı	1
Arama motoru	1	Kütüphane	1	Yıldız	1
Balık	1	Makine	1		
				Toplam	42

Tablo 5’e göre öğretmen adayları, bilim insanı ve araştırmacı kategorisinde, araştırma görevlisini en çok araştırmacı (7) metaforu ile ilişkilendirmişlerdir. Bunu sırasıyla karınca (6), arı (5), bilim insanı (4) ve umut (2) metaforları izlemektedir. Bu kategoriye ilişkin öğretmen adaylarının görüşleri aşağıdaki gibidir.

“Araştırma görevlisi içindeki merak güdüsüyle araştıran, sorgulayan, günümüzde kirliliğin dolaştığı ortamda, insanların bilgileri direkt olarak kabul ettiği bir dünyada, bu durumu değiştirmeye çalışan bilgi arayıcısıdır.” (Araştırmacı metaforu)

“Araştırma görevlisi kendi alanındaki bilgi ve becerilere sahip olup, bu bilgi ve becerileri kullanarak yeni bilgiler ve beceri türleri üreten kişidir. Edindikleri yeni bilgilerle ve buldukları yeni bilgi çeşitleriyle toplumu yönlendiren kişilerdir.” (Bilim insanı metaforu)

“Bildiğimiz gibi arı doğada sürekli gezinen bir varlıktır. Araştırma görevlisinin sürekli arayışta olmasıyla ilgili, yenilikler içindedir.” (Arı metaforu)

Öğretmen adaylarının bir kısmı, araştırmacı, karınca, arı, bilim insanı gibi metaforlar kullanılarak araştırma görevlisinin asıl kimliği ile bütünleşen araştıran ve üreten özelliklerine vurgu yaptıkları ve araştırma görevlilerinin araştırmacı kimliklerinin ön plana çıkmasını sağladıkları ifade edilebilir.

3.5. Öğretmen Adaylarının “Rehber-Yol Gösterici” Kategorisinde Oluşturdukları Araştırma Görevlisi Metaforları

Öğretmen adaylarının “rehber-yol gösterici” kategorisinde oluşturdukları araştırma görevlisi metaforları Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6: Öğretmen adaylarının “rehber-yol gösterici” kategorisi altında oluşturdukları araştırma görevlisi metaforları

Metafor	f	Metafor	f	Metafor	f
Öğretmen	9	Araştırmacı	1	Diktatör	1
Rehber	3	Arkadaş	1	Karınca	1
Dost	2	Danışman	1	Makine	1
Ağaç	1	Demokrat	1		
				Toplam	22

Tablo 6’ya göre öğretmen adayları, araştırma görevlisi kavramını, rehber ve yol gösterici özellikleri açısından, en çok öğretmen (9) metaforu ile açıklamıştır. Bunun dışında rehber (3), dost (2), danışman (1) gibi metaforlar da bu kategoride yer alan diğer metaforlardır. Bu duruma ilişkin öğretmen adaylarının görüşleri şu şekildedir:

“Derslere girip ders anlattığı için öğretmendir.” (Öğretmen metaforu)

“Araştırma görevlisi hocalarımız bize her zaman rehber ve yardımcı olmuşturlardır.” (Rehber metaforu)

“Araştırma görevlisi olmuş hocalar, öğrencilerin içinden hocalığa yeni atanmış ve öğrencilerin ne tür sorunlarla baş ettiğini bilmekte ve en azından tahmin edebilmektedir. Öğrencilerin ne tür bir eğitim sistemi içerisinde olduğunu, öğrencilerle içli dışlı olan araştırma görevlisi iyi bilir.” (Dost metaforu)

Bu açıklamalardan yola çıkarak, kimi öğretmen adaylarının, araştırma görevlilerini kendilerine yol gösteren ve rehber bireyler olarak tanımladıkları söylenebilir.

3.6.Öğretmen Adaylarının “Öğrenen-Gelişen” Kategorisinde Oluşturdukları Araştırma Görevlisi Metaforları.

Öğretmen adaylarının öğrenen gelişen kategorisine ilişkin oluşturdukları araştırma görevlisi metaforları Tablo 7’de görülmektedir.

Tablo 7: Öğretmen adaylarının “öğrenen gelişen” kategorisi altında oluşturdukları araştırma görevlisi metaforları

Metafor	f	Metafor	f	Metafor	f
Öğrenci	11	Bilim insanı	1	Yaş bir ağaç	1
Çırak	2	Çaylak öğrenci	1		
Bebek	1	Fidan	1		
Toplam					18

Tablo 7’ye göre öğretmen adayları “öğrenen-gelişen” kategorisinde araştırma görevlisi kavramını en çok öğrenci (11) metaforunu kullanarak açıklamaktadır. Bunun dışında kullanılan metaforlar, çırak (2), bebek (1), bilim insanı (1), çaylak öğrenci (1), fidan (1) ve yaş bir ağaç (1) metaforlarıdır. Bu konuya ilişkin öğretmen adayları aşağıdaki görüşleri belirtmişlerdir:

“Kendilerine düşen görevleri yeterince yerine getirmiyorlar. Bu özellikleri onları sadece öğrenci gibi göstermektedir. Onların görevi olan araştırmayı da yeterince yapamamaktadırlar.” (Öğrenci metaforu)

“Eğitim alanında yeniliklerin takibi daha önce üzerinde durulmayan ya da yeterli düzeyde incelenmemiş, konular üzerinde araştırmalar yapma gibi çalışmaları vardır.” (Bilim insanı metaforu)

Bu açıklamaları yapan öğretmen adayları araştırma görevlilerinin kendileri gibi bir öğrenme sürecinden geçtiklerini düşünmektedirler. Ancak öğretmen adayları bu düşünceleri ile birlikte araştırma görevlilerinin tez yazma, sürekli projelerde çalışma, asistanlık yapma ve kariyer geliştirme çabaları bakımından kendilerinden farklı olduklarını da kabul etmektedirler.

3.7.Öğretmen Adaylarının “Kendini Beğenen-Egosu Yüksek” Kategorisinde Oluşturdukları Araştırma Görevlisi Metaforları.

Öğretmen adaylarının “kendini beğenen-egosu yüksek” kategorisinde oluşturdukları “araştırma görevlisi” metaforları Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8: Öğretmen adaylarının “kendini beğenen-egosu yüksek” kategorisi altında oluşturdukları araştırma görevlisi metaforları

Metafor	f	Metafor	f	Metafor	f
Artist	9	Buzdolabı	1	Kapalı kutu	1
Bukalemun	1				
Toplam					12

Tablo 8’e göre öğretmen adayları, araştırma görevlilerinin kendilerini beğendiklerini ve egolarının yüksek olduğunu düşünmektedirler. Öğretmen adayları, bu düşüncelerini yansıtmak için araştırma görevlisi kavramını artist (9), bukalemun (1), buzdolabı (1) ve kapalı kutu (1) metaforlarıyla açıklamaktadır. Bu duruma ilişkin öğretmen adaylarının bazı görüşleri aşağıda verilmiştir:

“Daha yürürken bile havaya girmiş bir halleri var. Oysa insan öğrendikçe mütevazı, alçak gönüllü olmalı. İnsanların akademik başarıları artukça mağrurlaşır. Ama araştırma görevlilerinde garip bir hal var. Sanki bu sıralarda hiç oturmamışlar, hiç öğrenci olmamışlar.” (Artist metaforu)

“Hiçbir şekilde tepki vermiyorlar. Öğrencilere üstten, sanki dünyanın merkezinden bakıyorlar.” (Buzdolabı metaforu)

Araştırma görevlilerinin öğretmen adaylarına karşı tavır ve davranışları, onlar hakkında olumlu ya da olumsuz düşüncelerin oluşmasına neden olabilmektedir. Kimi öğretmen adaylarının araştırma görevlilerini artist gibi metaforlarla tanımlamalarının arkasında bu düşüncelerin olduğu söylenebilir.

3.8. Öğretmen Adaylarının “Konumunu Hak Etmeyen” Kategorisinde Oluşturdukları Araştırma Görevlisi Metaforları

Öğretmen adaylarının “konumunu hak etmeyen” kategorisinde oluşturdukları araştırma görevlisi metaforları Tablo 9’da verilmiştir.

Tablo 9: Öğretmen adaylarının “konumunu hak etmeyen” kategorisi altında oluşturdukları araştırma görevlisi metaforları

Metafor	f	Metafor	f	Metafor	f
Boş kitap	1	Nisan yağmuru	1	Sıradan biri	1
Kurban	1	Sahte altın	1		
Toplam					5

Tablo 9’a bakıldığında öğretmen adaylarının bu kategoriye ilişkin boş kitap (1), kurban (1), Nisan yağmuru (1), sahte altın (1) ve sıradan biri (1) metaforlarını kullandıkları görülmektedir. Bu kategoriye ilişkin olarak öğretmen adaylarının kimi görüşleri aşağıdaki gibidir:

“Araştırma görevlilerinin, araştırmalarını yeterli bulmuyorum. Kendilerini

pek geliştirdikleri doğru değil. Bir de alındıkları sınavın onları ölçmede amaca uygun olduğunu düşünmüyorum. Çünkü bazı araştırma görevlileri gerçekten çok yetersiz. Bu yüzden sınavın yordama geçerliliğini düşük buluyorum” (Sahte altın metaforu)

“Bizim fakültede kapağı bile tasarlanmış ama sayfaları boş bir kitap... Evet henüz bir yolun başındalar tabii ki eksiklikleri olacaktır. Fakat ben boş bir kitaptan söz ediyorum. Kitabı doldurmaya başlamıyorlar. Bence bir araştırma görevlisi günlerini dolu dolu geçiren, araştırmalarıyla çevresindekileri doyuran en azından alanında iyi olan görevli olarak görüyorum. Üzgünüm bizim fakültede birçok araştırma görevlisinde araştırmanın “a”sı yok” (Boş kitap metaforu)

Yukarıdaki açıklamalardan da anlaşıldığı gibi bazı öğretmen adayları, araştırma görevlilerinin buldukları yeri ve konumu yeterince hak etmediklerini düşünmektedirler. Bu durum öğretmen adaylarının araştırma görevlisi alımına ilişkin süreci ve koşulları bilmedikleri ile açıklanabilir. Ayrıca öğretmen adayları, araştırma görevlilerinin kendilerini yeterince geliştirmediklerini, yeniliğe açık olmadıklarını ve kendileri ile araştırma görevlisi arasındaki farkın unvan kaynaklı olduğunu düşünmektedirler. Öğretmen adaylarının böyle düşünmeleri karşılaştıkları sorunların çözümünde araştırma görevlilerinden yeterli destek ve yol göstericiliği görmemeleri ile açıklanabilir.

4. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Öğretmen adaylarının “araştırma görevlisi” kavramına ilişkin algılarının, metaforlar aracılığıyla belirlendiği bu çalışmada, “öğrenci”, “öğretmen”, “işçi”, “araştırmacı”, “hamal” gibi metaforların ön planda olduğu 61 farklı metafor üretilmiştir. Ayrıca öğretmen adayları, araştırma görevlisini 6 ana kategoride toplanacak biçimde değerlendirmiştir. Bu kategoriler beyaz yakalı köle, bilim insanı ve araştırmacı, rehber-yol gösterici, öğrenen-gelişen, kendini beğenen-egosu yüksek ve konumunu hak etmeyen araştırma görevlisi kategorileridir. “Beyaz yakalı köle” kategorisinde oluşturulan metaforlar, araştırma görevlilerinin hem iş yüküne hem de görev tanımlarının belirsizliğine vurgu yapmaktadır. Öğretmen adayları tarafından kullanılan “köle”, “hizmetli”, “hamal”, “işçi” gibi metaforlar araştırma görevlilerinin iş yükünün ne kadar ağır olduğunu; “ara elaman”, “robot” gibi metaforlar ise araştırma görevlisi iş tanımının belirsizliğini ortaya koymaktadır. Bu bulgu Sağlam (2011), Serinkan ve Bardakçı (2009) ile Acar vd.’nin (2005) bulgularıyla benzerlik göstermektedir. Araştırma görevlilerinin geleceğin bilim insanı olması özelliğine vurgu yapan “bilim insanı ve araştırmacı” kategorisi, öğretmen adayları tarafından akademisyenliğe önem verildiğinin göstergesi sayılabilir. “Bilim insanı ve araştırmacı” kategorisinde öğretmen adayları araştırma görevlisi kavramını en çok araştırmacı, arı ve karınca metaforları ile bütünleştirmiştir. Bu durum araştırma görevlilerinin araştırma, sorgulama, çalışkanlık ve kendini geliştirme gibi özelliklerini öğretmen adaylarının algılarında koruduğunu göstermektedir. Bu algı, araştırma görevlilerinin özellikle lisansüstü eğitim alarak hedeflemeleri gereken amaçlarla örtüşmektedir.

Bu araştırma ulaşılan sonuçlardan bir diğeri, öğretmen adaylarının araştırma görevlilerini yol gösterici ve rehber olarak algıladıklarıdır. Öğretmen adayları, özellikle öğretmen metaforunu kullanarak, araştırma görevlilerini her konuda rehber olarak algıladıklarını göstermiştir.

Diğer öğretim üyelerinin gerek ders yoğunluğu, gerekse kariyer beklentilerinin getirdiği çalışmalardan daha az etkilenen araştırma görevlilerinin öğretmen adayları tarafından daha yakın görüldüğü ifade edilebilir. Ayrıca araştırma görevlilerinin öğrencilikten yeni çıkmış olmaları, öğrencilere danışmanlık yapmaları, yaş aralıklarının birbirlerine yakın olması da bu durumun bir başka göstergesi olarak kabul edilebilir.

Öğretmen adaylarının araştırma görevlilerini “bilim insanı”, “çaylak”, “çırak” gibi metaforlarla özdeşleştirmeleri, onları “öğrenen ve gelişen” olarak algıladıkları sonucunu ortaya çıkmıştır. “Öğrenen ve gelişen” kategorisi ile araştırma görevlilerinin sürekli çalıştığı ve kendisini yenilemeye ve geliştirmeye açık olduğu, öğretmen adayları tarafından vurgulanmıştır. Benzer bir durum Çolakoğlu (2005) tarafından yapılan ve araştırma görevlilerinin “günde 9 saat ve üstü çalıştığı” bulgusuyla örtüşmektedir.

Genel anlamda bakıldığında araştırma görevlisine ilişkin öğretmen adaylarının oluşturduğu metaforlar ve bunlardan oluşturulan kategorilerin olumlu olduğu görülmüştür. Bu durum Bayar ve Bayar (2012) tarafından yapılan araştırmanın bulgularıyla da benzerlik göstermektedir. Araştırma görevlisi kavramına ilişkin genel anlamda olumlu algılar olduğu sonucuna ulaşılmasına rağmen “kendini beğenmişlik” ve “konumunu hak etmeme” kategorileri olumsuz kategoriler olarak karşımıza çıkmaktadır. Özellikle “artist” ve “buzdolabı” gibi metaforlar ile “sahte altın”, sıradan biri” gibi metaforlar bu durumun tipik örnekleridir. Bu algının oluşmasının nedenleri arasında öğretmen adaylarının, araştırma görevlilerinin genç ve yakın tarihte kendileri ile aynı konumda olmalarına rağmen, araştırma görevlisi olduktan sonraki tutum ve davranışlarındaki değişimleri kabullenmekte zorlanmaları ile açıklanabilir. Araştırma görevlilerine ilişkin, metaforlar ile elde edilen bir başka olumsuz görüş ise araştırma görevlilerinin alınma biçimlerinin politik nedenlere dayandırılması ve bunun sonucu olarak yeterli donanım ve yetkinliğe sahip olmayanların araştırma görevlisi olmasıdır.

Bu araştırmadan elde edilen sonuçlara göre, şu önerilerde bulunulabilir:

Özellikle öğretim üyeleri ve üniversitelerdeki idari görevliler, akademik kariyer açısından potansiyeli olan öğretmen adaylarını, akademik kariyer sürecine teşvik edebilmek için, araştırma görevlilerine yönelik tutum ve davranışlarını olumlu yönde değiştirmeli ve geliştirmelidir. Böylece araştırma görevliliğine ilişkin “beyaz yakalı köle” algısının değişmesi sağlanmalı, öğretmen adaylarının araştırma görevliliğini, akademik potansiyellerini geliştirebilecekleri bir basamak olarak görmeleri sağlanmalıdır. Araştırma görevlilerinin öğrencilerle iletişim biçimleri danışan-danışılan ve karşılıklı öğrenen biçiminde düzenlenmelidir. Araştırma görevlileri, öğrencilere yönelik üstünlük hissettirici davranışlardan kaçınmalıdır. Araştırma görevlilerinin görev tanımları kesin çizgilerle belirlenmeli, öğretim üyesi/elemanı-araştırma görevlisi ilişkisi yeniden düzenlenmelidir. Akademik kariyere başlama ve akademik kariyerde ilerleme süreçleri daha açık ve daha objektif bir hale getirilmeli, öğretmen adayları bu konuda bilgilendirilmelidir.

5. KAYNAKÇA

- Acar, A., Nematlı, E., Gürhan, G. ve Liman, V. (2005). Hacettepe Üniversitesi Eczacılık Fakültesi araştırma görevlilerinin iş memnuniyeti ve bunu etkileyen faktörler. *Hacettepe Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Dergisi*, 24(2), 95-106.
- Arı, A. (2007). Üniversite öğretim elemanlarının sorunları. *Sosyal Bilimler Dergisi*, (17), 65-74.

- Avcı, K. ve Pala, K. (2004). Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesinde çalışan araştırma görevlisi ve uzman doktorları yaşam kalitesinin değerlendirilmesi. *Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*, 30(2), 81-85.
- Bowdle, B. F. ve Gentner, D. (2005). The career of metaphor. *Psychological Review*, 112(1), 193-216.
- Bayar, S. A. ve Bayar, V. (2012). Akademisyen ve öğrencilerin araştırma görevliliğine ilişkin metaforik algıları. *Eğitimde Politika Analizi Dergisi*, 1(1), 26-48.
- Carroll, J. M. ve Thomas, J. C. (1982). Metaphor and the cognitive representation of computing systems. *IEEE Transactions on Systems, Man and Cybernetics*, 12(2), 107-116.
- Çolakoğlu, T. (2005). Üniversite öğretim elemanlarının boş zaman alışkanlıklarını değerlendirmeleri üzerine bir araştırma. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(1), 247-258.
- Çukurçayır, M. A. ve Çelebi, E. (2009). Bilgi toplumu ve e-devletleşme sürecinde Türkiye. *ZKÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(9), 59-82.
- Dağdeviren, N., Musaoğlu, Z., Kurt Ömürlü, İ. ve Öztora, S. (2011). Akademisyenlerde iş doyumunu etkileyen faktörler. *Balkan Medical Journal*, 28, 69-74.
- Dolaşır, S. ve Dolaşır, S. (2006). Ankara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğretim elemanlarının iş doyumunu. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 4(3), 103-109.
- Forceville, C. (2002). The identification of target and source in pictorial metaphors. *Journal of Pragmatics*, 34, 1-14
- Gentner, D. (1988). Metaphor as structure mapping: The relational shift. *Child Development*, 59, 47-59.
- Gentner, D. ve Wolff, P. (1997). Alignment in the processing of metaphor. *Journal of Memory and Language*, 37, 331-355.
- Gibbs, R. W., Bogdanovich, J. M., Sykes, J. R. ve Barr, D. J. (1997). Metaphor in idiom comprehension. *Journal of Memory and Language*, 37, 141-154.
- Gillis, C. ve Johnson, C. L. (2002). Metaphor as renewal: re-imagining our professional selves. *The English Journal*, 91(6), 37-43.
- Guerrero, M. C. M. ve Villamil, O. S. (2002). Metaphorical conceptualizations of ESL teaching and learning. *Language Teaching Research*, 6(2), 95-120.
- Günay, D. (2004). Üniversiterin niteliği, akademik özgürlük ve üniversite niteliği. *International Congress on Higher Education*, İstanbul, May 27-29.
- İlhan, M. N., Özkan, S., Kurtcebe, Z. Ö. ve Aksakal, F. N. (2009). Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesinde çalışan araştırma görevlileri ve intörn doktorlarda şiddete maruziyet ve şiddetle ilişkili etmenler. *Toplum Hekimliği Bülteni*, 28(3), 15-23.
- İraz, R. ve Ganiyusufoğlu, A. (2011). Örgütlerde mesleki tükenmişlik ve akademisyenler üzerinde bir uygulama. *Selçuk Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 15(21), 427-450.
- Karakütük, K. ve Özdemir, Y. (2011). Bilim insanı yetiştirme projesi (BİYEP) ve öğretim üyesi yetiştirme programı'nın (ÖYP) değerlendirilmesi. *Eğitim ve Bilim*, 36(161), 26-38.
- Kahraman, A. B. (2010). Lisansüstü eğitim yapmak amacıyla başka bir üniversitede görevlendirilen araştırma görevlilerinin yaşam tarzı profilleri ve problemleri (Hacettepe Üniversitesi örneği). *Journal of World of Turks*, 2(2), 243-257.

- Kövecses, Z. (2002). *Metaphor: A practical introduction*. New York: Oxford University Press.
- Lakoff, G. ve Johnson, M. (1980). Conceptual metaphor in everyday language. *The Journal of Philosophy*, 77(8), 453-486.
- Levine, P. M. (2005). Metaphors and images of classrooms. *Kappa Delta Pi Record*, 41(4), 172-175.
- Miles, M. B. ve Huberman, A. M. (1996). *An expanded sourcebook qualitative data analysis*. Thousand Oaks, California: Sage Publications.
- Oğuz, A. (2009). Öğretmen adaylarına göre orta öğretim öğretmenlerini temsil eden metaforlar. *Milli Eğitim Dergisi*, (182), 36-56.
- Ortaş, İ. (2004). Üniversite özerkliği nedir? *Bilim, Eğitim ve Düşünce Dergisi*, 4(1).
- Palmquist, R. A. (2001). Cognitive style and users' metaphors for the web: an exploratory study. *The Journal of Academic Librarianship*, 27(1), 24-32.
- Saban, A. (2008). İlköğretim I. kademe öğretmen ve öğrencilerinin bilgi kavramına ilişkin sahip oldukları zihinsel imgeler. *İlköğretim Online*, 7(2), 421-455.
- Sağlam, A. Ç. (2011). Akademik personelin sosyo-demografik özelliklerinin tükenmişlik düzeyleri ile ilişkisi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(15), 407-420.
- Serinkan, C. ve Bardakçı, A. (2009). Pamukkale Üniversitesi'ndeki akademik personelin iş tatminleri ve tükenmişlik düzeylerine ilişkin bir araştırma. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 21, 115-132.
- Şirin, E. F. (2009). Beden eğitimi ve spor yüksekokulu araştırma görevlilerinin iş tatmini ve öğretim üyeliğine ilişkin tutum ilişkisinin incelenmesi. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 5(1), 85-104.
- Tuzgöl, D., M. ve Cenkseven, F. (2007). Devlet ve vakıf üniversitelerinde çalışan öğretim elemanlarının mesleki sorunları. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16(2), 203-218.
- Tümkaya, S. Hamarta, E., Deniz, M. E., Çelik, M. ve Aybek, B. (2012). Duygusal zekâ, mizah tarzı ve yaşam doyumu: Üniversite öğretim elemanları üzerine bir araştırma. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, III(30), 1-18.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Nitel araştırma yöntemleri* (7. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık
- Yıldız, K. (2003). Üniversitelerde çatışma ve çatışma yönetimi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(1), 107-124.
- Yob, I. M. (2003). Thinking constructively with metaphors. *Studies in Philosophy and Education*, 22, 127-138.
- Yükseköğretim Kanunu. (1981). *T.C. Resmi Gazete*, 17506, 4 Kasım 1981.